

ЛІТЕРАТУРА

(українська та зарубіжна)

8 клас

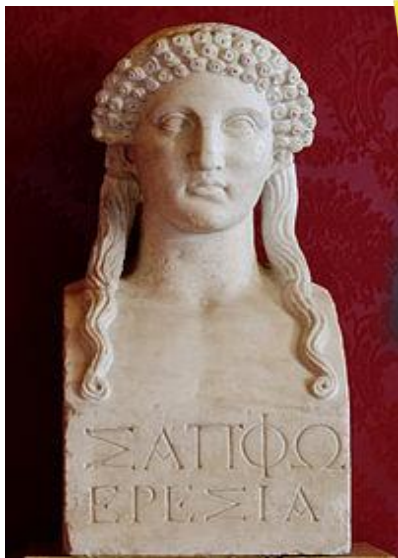
Завдання
для перевірки результатів навчання
учнів/учениць за темою
«Тіртей “Добре вмирати тому ...”»
за підручником авторського колективу
Ольги Ніколенко
(К.: ВЦ «Академія», 2024)

Авторка – вчителька Олена Гвоздікова

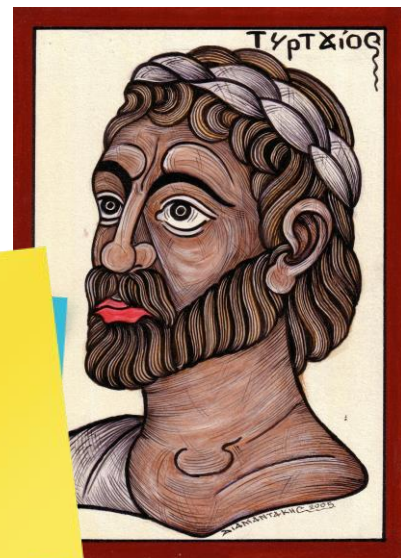

Оберіть слова

Оберіть ключові слова, за допомогою яких ви могли б розповісти про Тіртея і Сапфо. Запишіть відповідні цифри.

Сапфо

Тіртеј

1. Місто Афіни

2.
Декламаційна
лірика

3. Острів
Лесбос

4. Пісенна
лірика

5. «Десята
муза»

6. Місто
Спарта

7. Мистецька
школа для
шляхетних
дівчат

8. Острів Крит

9. Патріотична
лірика

10. Учитель

11. Любовна
лірика

12. Патріот

**Установіть послідовність рядків
поезії Тіртея «Добре вмирати тому ...»**

«Гірше ж немає нічого,
як місто своє і родючі
Ниви покинуть і йти
жебракувати у світі...»

«Буде тому він
ненависний, в кого
притулку попросить.»

«Добре вмирати тому,
хто боронячи рідну
країну,
Поміж хоробрих
бійців падає в перших
рядах.»

«Будемо батьківщину
і дітей боронити
відважно.
В битві поляжемо ми,
не пожалієм життя.»

«Горе й зневага за ним
підуть усюди слідом.»

«Він осоромить свій
рід і безчестям лице
своє вкриє.»

Вікторина «Так - Ні»

Перевірте, чи добре ви запам'ятали інформацію про Тірtea і його твір «Добре вмирати тому...». Зафарбуйте комірку з правильним твердженням зеленим кольором, а з хибним – червоним.

Тіртей - кульгавий учитель із Афін.

Афіняни прислали до спартанців Тірtea, щоб той очолив військо.

Тірtea вважають творцем жанру елегії.

За свою допомогу Спарті Тіртей отримав багато золота.

Провідна тема творчості Тірtea – задоволення від життя і краса природи.

Тіртей допоміг тим, що почав декламувати вірші і підняв дух воїнів, наповнив їхні серця відвагою.

Ліричний герой твору Тірtea - свідомий громадянин, який ставить державні інтереси вище за особисті.

У своїй поезії Тіртей стверджує, що воїн має вибір у житті.

За тематикою твори Тірtea близькі до епосу Гомера.

У своїй поезії Тіртей звертається до юнаків.

Тіртей написав свій вірш «Добре вмирати тому...» у формі діалогу між воїнами.

Тіртей писав про те, що померти у перших рядах повинні старі досвідчені воїни.

Вікторина

Перевірте, чи добре ви засвоїли тему «Тіртея та його поезія “Добре вмирати тому...”».

1. Коли лірика Стародавньої Греції досягла найбільшого розквіту?

- А) VII-VI до н.е.;
- Б) XIV- XVI ст.;
- В) VII-VI ст.;
- Г) XVII- Xст. до н.е..

2. На які жанри поділяють лірику Стародавньої Греції ?

- А) елегійна і ямбічна;
- Б) декламаційна і мелічна;
- В) пісенна і декламаційна;
- Г) ямбічна і пісенна.

3. Хто був найвідомішим у Стародавній Греції автором елегій?

- А) Гомер;
- Б) Тіртея;
- В) Есхіл;
- Г) Сапфо.

4. Назвіть тему поезії Тіртея «Добре вмирати тому...»

- А) оспівування величі людини перед лицем смерті;
- Б) оспівування краси природи;
- В) ушанування тих, хто стає на захист вітчизни;
- Г) оспівування кохання.

5. Ким, за однією з легенд, не був Тіртея?

- А) воїн;
- Б) поет;
- В) учитель;
- Г) музикант.

Авторка – вчителька Олена Валеріївна Гвоздікова

Вікторина

Перевірте, чи добре ви засвоїли тему «Тіртей та його поезія “Добре вмирати тому...”».

6. Якими є провідні теми творчості Тіртея?

- А) тема кохання та помсти;
- Б) патріотична та громадянська тематика;
- В) філософські питання;
- Г) тема природи і радощів життя.

7. У вірші «Добре вмирати тому...» Тіртей вважає, що ...

- А) вмирати ніхто не повинен;
- Б) необхідно віддати життя, захищаючи рідний край;
- В) добре вмирати у старості, проживши довге життя;
- Г) добре, коли вмирають вороги.

8. Кого або що оспівує Тіртей у своєму творі «Добре вмирати тому...»?

- А) спартанських воїнів;
- Б) афінське військо;
- В) кохання дівчини до юнака;
- Г) родину спартанців.

9. Який художнього засіб вжито у наведеному уривку:
«Лихо та злидні тяжкі гнатимуть скрізь втікача»?

- А) епітет;
- Б) інверсія;
- В) метафора;
- Г) порівняння.

Вікторина

Перевірте, чи добре ви засвоїли тему «Тіртеї та його поезія “Добре вмирати тому...”».

10. Який прийом використовує Тіртеї, описуючи долі спартанських воїнів?

- А) порівняння;
- Б) зіставлення;
- В) паралелізм;
- Г) антитеза.

11. Як, на вашу думку, слід розуміти слова автора «добре вмирати тому...»?

- А) загинути у бою краще, ніж жити, осоромивши себе;
- Б) немає вибору, коли супротивник сильний;
- В) отримаєш честь і славу;
- Г) загинути повинні старі воїни.

12. До чого не закликав воїнів Тіртеї, описавши долю втікача?

- А) пам'ятати про цінність свого життя;
- Б) відважно боронити батьківщину і дітей;
- В) дружно триматися під час бою разом;
- Г) не тікати і страхом душі не сквернити.